ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 10ης Αυγούστου 2005

κατόπιν αιτήματος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου σχετικά με σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον περί του αμετάκλητου του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων νόμο του 2003

(CON/2005/28)

1. Στις 15 Ιουλίου 2005 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) να διατυπώσει γνώμη σχετικά με σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον περί του αμετάκλητου του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων νόμο του 2003 (εφεξής «σχέδιο νόμου»).

2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώσει τη γνώμη της βασίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, τρίτη και πέμπτη περίπτωση, της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[1], καθώς και στο άρθρο 25.1 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής κεντρικής Τράπεζας, δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου αφορά (i) την ΚΤΚ, η οποία είναι εθνική κεντρική τράπεζα, (ii) συστήματα πληρωμών και διακανονισμού και (iii) την εμβέλεια και εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5, πρώτη περίοδος, του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι το σχέδιο νόμου αποβλέπει κατά κύριο λόγο στη διευθέτηση κάποιων αποκλίσεων μεταξύ της οδηγίας 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων[2] (εφεξής «οδηγία») και ορισμένων διατάξεων του περί του αμετάκλητου του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων νόμου του 2003 (εφεξής «νόμος για το αμετάκλητο του διακανονισμού»), με τον οποίο η οδηγία μεταφέρεται στο κυπριακό δίκαιο. Οι αποκλίσεις που διευθετούνται με το σχέδιο νόμου αφορούν την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για το αμετάκλητο του διακανονισμού (i) της εκούσιας εκκαθάρισης συμμετεχόντων σε ορισμένο σύστημα πληρωμών και διακανονισμού αξιογράφων και (ii) συστημάτων τα οποία διέπονται από

1 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

2 ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45.

το δίκαιο άλλου κράτους μέλους, στην επικράτεια του οποίου και λειτουργούν. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι οι εν λόγω αποκλίσεις είχαν επισημανθεί στο παρελθόν και επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της ΚΤΚ να τις διευθετήσει.

4. Προβλέποντας ότι χρόνος έναρξης της διαδικασίας εκκαθάρισης στις περιπτώσεις εκούσιας εκκαθάρισης θα είναι η στιγμή κατά την οποία εγκρίνεται το ψήφισμα για εκούσια εκκαθάριση, το σημείο 4 του σχεδίου νόμου υπάγει ρητά τις περιπτώσεις εκούσιας εκκαθάρισης στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για το αμετάκλητο του διακανονισμού. Το σχέδιο νόμου προβλέπει ακόμη ότι, έπειτα από την έγκριση ψηφίσματος για εκούσια εκκαθάριση, ο υπό εκκαθάριση συμμετέχων το κοινοποιεί πάραυτα στην αρμόδια αρχή, η οποία και ειδοποιεί την ΕΚΤ και τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών.

5. Τα σημεία 3 και 5 του σχεδίου νόμου, σε συνδυασμό με το σημείο 2 αυτού, προβλέπουν ότι ο νόμος για το αμετάκλητο του διακανονισμού έχει εφαρμογή σε κάθε σύστημα πληρωμών και διακανονισμού αξιογράφων που διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους και διενεργεί πράξεις σε οποιοδήποτε νόμισμα, ή σε διάφορα νομίσματα αμοιβαίως μετατρέψιμα. Με την εν λόγω ρύθμιση το πεδίο εφαρμογής του νόμου για το αμετάκλητο του διακανονισμού επεκτείνεται σαφώς σε συστήματα πληρωμών και διακανονισμού αξιογράφων τα οποία διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους μέλους και τα οποία δεν έχουν κηρυχθεί από την ΚΤΚ, αλλά από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους.

6. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η ΕΚΤ επικροτεί το κύριο αντικείμενο του σχεδίου νόμου, ήτοι την τροποποίηση του νόμου για το αμετάκλητο του διακανονισμού υπέρ της επίτευξης ασφάλειας δικαίου και της εξάλειψης των νομικών κινδύνων που ενέχει η συμμετοχή εγκατεστημένων στην Κύπρο ιδρυμάτων σε συστήματα πληρωμών και διακανονισμού αξιογράφων. Η οδηγία αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της διασφάλισης βεβαιότητας όσον αφορά τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου και την θωράκιση των συναλλαγών και των περιουσιακών στοιχείων που δίδονται ως ασφάλειες στο πλαίσιο λειτουργίας ορισμένου συστήματος πληρωμών και διακανονισμού αξιογράφων απέναντι στην διαδικασία εκκαθάρισης. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει την εκ μέρους των κρατών μελών λήψη μέτρων με σκοπό τη δέουσα εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας και τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων της.

7. Η ΕΚΤ σημειώνει ακόμη ότι, ενώ δεν προβαίνει σε λεπτομερή σχολιασμό επιμέρους διατάξεων του σχεδίου νόμου, φαίνεται ότι αυτές δεν εγείρουν καμία ανησυχία επί της ουσίας, καθώς συνάδουν εν γένει με το σκοπό του σχεδίου νόμου, καθώς και με τις διατάξεις και τους σκοπούς της οδηγίας.

8. Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευτεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 10 Αυγούστου 2005.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET